

De Gouden Glans van MaS

Effecten van maatschappelijke stages voor
stagebiedende organisaties in Amsterdam

**Stage
voor Jou**

www.stagevoorjou.nl

Connect met ons:

VrijwilligersCentrale Amsterdam

De Vrijwilligers Centrale Amsterdam (VCA) is hét service- en expertisecentrum voor vrijwilligerswerk in Amsterdam. Haar belangrijkste activiteiten zijn bemiddeling van vrijwilligers, het adviseren van vrijwilligersorganisaties en de promotie van vrijwilligerswerk.

De VrijwilligersCentrale Amsterdam is, samen met Meeting Points Amsterdam, het aanspreekpunt voor de maatschappelijke stage in Amsterdam.

Kijk voor meer informatie op www.vca.nu en www.stagevoorjou.nl

VCA heeft Movisie de opdracht gegeven om een onafhankelijke onderzoek uit te voeren over de Maatschappelijke Stages in Amsterdam.

MOVISIE Kennis en advies voor maatschappelijke ontwikkeling

MOVISIE is hét landelijke kennisinstituut en adviesbureau voor maatschappelijke ontwikkeling. We bieden toepasbare kennis, adviezen en oplossingen bij de aanpak van sociale vraagstukken op het terrein van welzijn, participatie, zorg en sociale veiligheid. In ons werk staan vijf actuele thema's centraal: huiselijk & seksueel geweld, kwetsbare groepen, leefbaarheid, mantelzorg en vrijwillige inzet.

We investeren in de kracht en de onderlinge verbinding van burgers. We doen dit door maatschappelijke organisaties, overheden, maatschappelijk betrokken bedrijven en burgerinitiatieven te ondersteunen, te adviseren én met hen samen te werken. Lokaal of landelijk, toegesneden op het vraagstuk en de organisatie. Zo kunnen deze organisaties en hun professionals hun werk voor de samenleving zo goed mogelijk doen.

Kijk voor meer informatie op www.movisie.nl.

COLOFON

Auteurs: Marieke Ploegmakers en Margit van der Meulen in opdracht van VCA

Projectnummer: P2276

Datum: augustus 2011

© MOVISIE

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en vraagstuk

Sinds 2007 wordt er gewerkt aan de implementatie van de wettelijk verplichte maatschappelijke stage voor scholieren in het voortgezet onderwijs. Er wordt hierbij van uitgegaan dat de Maatschappelijke Stage (MaS) niet alleen effecten heeft op het burgerschapsgedrag van jongeren, maar ook dat het belangrijke effecten teweeg brengt bij de maatschappelijke organisaties waar leerlingen hun stage lopen. MaS kan leiden tot verjonging van het vrijwilligersbestand van de organisatie, maar er zijn ook effecten denkbaar op attitude en/of werkwijze van beroepskrachten en vrijwilligers, flexibiliteit van de organisatie, verandering in activiteiten, e.d.

Deze veronderstelde effecten zijn gebaseerd op buitenlandse praktijk van community service of service-learning door scholieren. De praktijk van de MaS wijkt hier echter op een aantal punten van af waardoor niet met zekerheid valt te zeggen of deze effecten ook hier optreden en welke randvoorwaarden daarbij gelden. Omdat onderzoeksgegevens over de Nederlandse praktijk ontbreken is het lastig om organisaties goed te adviseren bij het verzilveren van de effecten van de MaS. Om die reden onderzoekt MOVISIE de effecten van maatschappelijke stages voor stagegebiedende organisaties door het uitvoeren van een explorierend onderzoek.

De VrijwilligersCentrale Amsterdam wilde gelijktijdig starten met een onderzoek naar de effecten van maatschappelijke stages voor alle Amsterdamse stagegebiedende organisaties. Op basis van de ervaring die MOVISIE al heeft opgedaan met dit onderwerp heeft de VrijwilligersCentrale Amsterdam MOVISIE gevraagd om dit onderzoek op te pakken.

De gemeente Amsterdam en de VrijwilligersCentrale Amsterdam willen zicht krijgen op de volgende vraag: hoe lopen de stages bij de stagegebiedende organisaties? Het gaat daarbij om vragen als: wat vinden de organisaties er zelf van, welke ervaringen hebben ze met stagiaires en stageplaatsen, welke knelpunten komen ze tegen. De indruk bestaat dat jongeren niet terugkomen. Is het mogelijk om daar redenen voor aan te wijzen? En hoe verhoudt zich dat tot de vrijwilliger van de toekomst? Doel van het onderzoek is het vergroten en optimaal benutten van de effecten van de Maatschappelijke Stage op maatschappelijke organisaties met als effect de vernieuwing en verjonging van organisaties.

1.2 Onderzoeksopzet

Er is een enquête gehouden onder de stagegebiedende organisaties in Amsterdam. Daarbij lag de nadruk op de specifieke voorwaarden en uitwerkingen binnen de regio. De vragenlijst is gemaakt op basis van een bestaande MOVISIE vragenlijst en werd aangepast door de VCA. Deze omvat de volgende onderwerpen over MaS: soort organisatie; voorbereiding; invoering; uitvoering; effecten voor de organisatie; verklaringen van de effecten. Deze vragenlijst is aangevuld met vragen over het verloop van de stages, de ervaring van de organisaties met eventuele knelpunten in de uitvoering en de verwachtingen van de vrijwilligers voor de toekomst.

1.3 De uitvoering van het onderzoek

De VrijwilligersCentrale Amsterdam heeft de deelnemende organisaties uitgenodigd om deel te nemen aan het onderzoek door middel van een mail met een hyperlink naar de digitale enquête. De looptijd van de enquête was van 14 juni -1 augustus 2011. De VrijwilligersCentrale Amsterdam heeft in die periode responsverhogende maatregelen genomen door herinneringen te sturen en de organisaties te bellen. Uiteindelijk hebben 52 van de 150 organisaties aan het onderzoek meegedaan. Dat betekent een respons van 35% wat niet slecht is voor een online-enquête. Het aantal van 52 is voor het maken van kruistabellen of deelrapportages (te) klein.

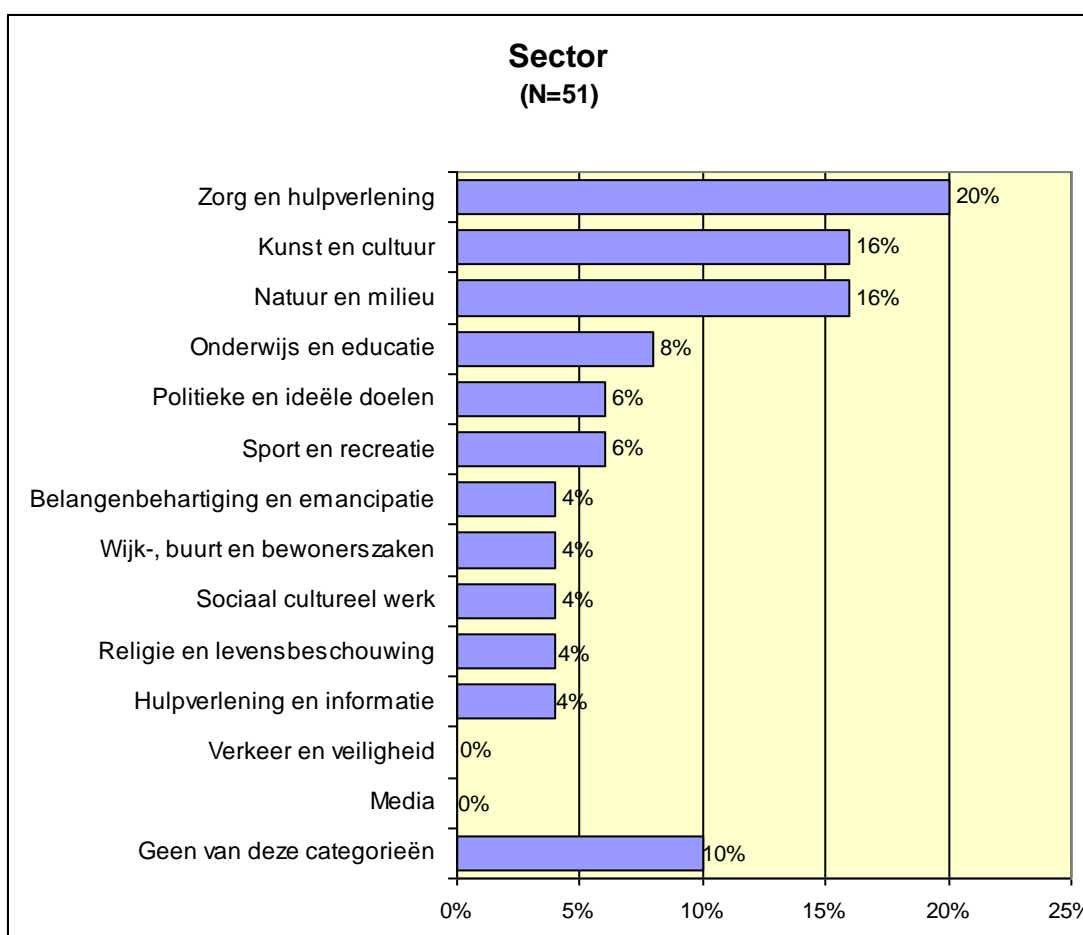
1.4 Leeswijzer

In de rapportage zijn de onderzoeksresultaten in grafieken en tabellen weergegeven. De gegevens zijn in percentages weergegeven. Waar in de beschrijving van de onderzoeksresultaten percentages worden genoemd, zijn dit percentages van het aantal deelnemers aan de enquête tenzij anders vermeld. Het aantal respondenten kan per vraag verschillen omdat de vraag voor de respondent niet van toepassing was of omdat de respondent de vraag niet heeft kunnen of willen invullen. Bij elke vraag is aangegeven om welk totaal aantal respondenten het gaat en is dat aantal als volgt tussen haakjes vermeld: (N=3). Bij sommige vragen was meer dan één antwoord mogelijk. Het totale percentage in de tabel of grafiek komt in die gevallen boven de 100%. De N geeft aan om hoeveel respondenten het gaat of op welk aantal is gepercenteerd. Als het om erg kleine aantallen gaat, worden alleen absolute getallen weergegeven.

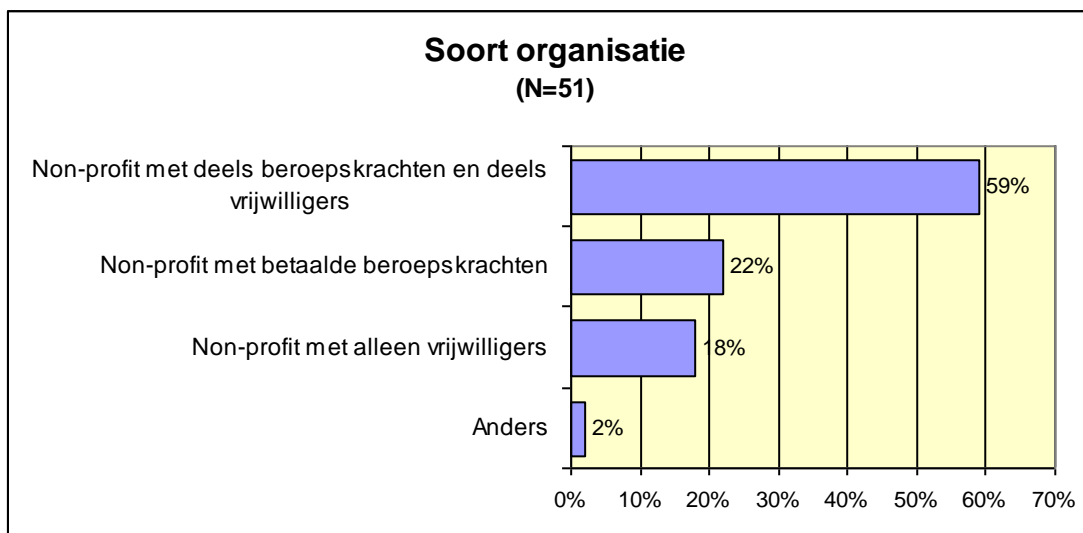
2 Resultaten

2.1 Achtergrond van de organisaties

Vrijwel alle sectoren zijn vertegenwoordigd in de enquête over de effecten van maatschappelijke stage. Alleen de sectoren 'Media' en 'Verkeer en veiligheid' komen niet in de enquête voor. Sommige sectoren zijn duidelijk beter vertegenwoordigd dan andere. De sector 'Zorg en hulpverlening' is met 20% koploper, maar ook 'Kunst en cultuur' en 'Natuur en milieu' zijn met 16% goed vertegenwoordigd. Deze drie sectoren maken samen meer dan de helft van het totaal uit. De andere sectoren komen minder vaak voor. Opmerkelijk is dat 10% van de respondenten antwoordt dat hun organisatie in geen van de genoemde categorieën past.

Wat betreft de soort organisatie waar de respondenten toe behoren, laat de volgende grafiek zien dat meer dan de helft (59%) bij een non-profit organisatie hoort met beroepskrachten én vrijwilligers. Ruim een vijfde (22%) werkt bij een non-profit organisatie met alleen beroepskrachten en minder dan een vijfde (18%) bestaat uit alleen vrijwilligers. Er is één non-profit organisatie die met beroepskrachten en studenten werkt.

Qua aantal betaalde medewerkers zijn de organisaties óf klein (0-5 betaalde medewerkers, 45%) of groot (meer dan 20 medewerkers, 40%). Tussen 5 en 10 medewerkers komt bij 15% voor. Qua aantal vrijwilligers ligt het accent op organisaties die er meer dan 20 hebben (57%). Bijna een derde (32%) heeft er maximaal 10 en 10% heeft 10-20 vrijwilligers.

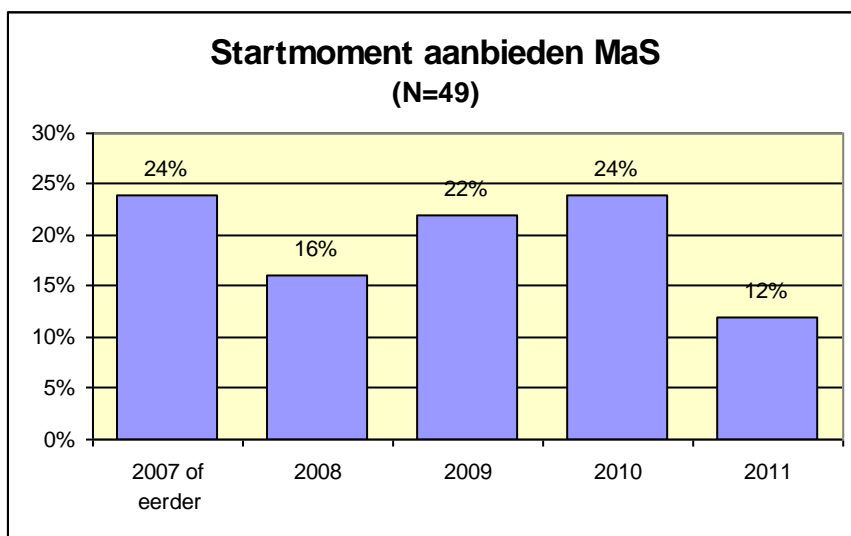
Omvang organisatie

	Betaalde medewerkers	Vrijwilligers
0-5	45%	18%
5-10	6%	14%
10-20	9%	10%
>20	40%	57%
Totaal (100%, N=)	47	49

Uit onderstaande tabel blijkt dat bij bijna driekwart van de organisaties (73%) de gemiddelde leeftijd tussen de 35 en 55 jaar ligt. Jonger dan 35 jaar (21%) komt vaker voor dan 55+ (6%).

Gemiddelde leeftijd in organisatie

15-25	6%
25-35	15%
35-45	35%
45-55	38%
55+	6%
Totaal (100%, N=)	48

In bovenstaande grafiek zien we dat de meerderheid van de organisaties langer dan twee jaar maatschappelijke stage aanbiedt: 62% begon er in 2009 of eerder mee. Er is echter een flink deel dat er nog maar net mee begonnen is. Voor 36% lag het startmoment in 2010 of 2011.

Het gemiddeld aantal leerlingen dat een maatschappelijke stage bij de organisaties vervult, is verschillend, maar het grootste deel van de organisaties (61%) heeft er maximaal 10 per jaar. 13% heeft er meer dan 50. De rest (28%) heeft gemiddeld 10 tot 50 stagiaires per jaar.

Gemiddeld aantal MaS stagiaires per jaar

0 tot 5	44%
5 tot 10	17%
10 tot 20	15%
20 tot 50	13%
meer dan 50	13%
Totaal (100%, N=)	48

In de enquête zijn verschillende typen maatschappelijke stage onderscheiden:

- Actiedag
- Estafettestage: leerlingen wisselen elkaar af
- Blokstage: leerlingen lopen aaneengesloten weken en/of dagdelen stage
- Lintstage: leerlingen lopen meerdere, niet aaneengesloten dagdelen binnen een afgebakende periode stage.

Maatschappelijke stage in de vorm van een blokstage komt het meest voor (52%) maar ook de actiedag (44%) en de lintstage (42%) zijn vaak genoemd. De estafettestage komt veel minder vaak voor (10%). 20% noemt geen van deze typen maatschappelijke stage.

Uit de gegeven toelichting blijkt dat respondenten deels niet weten wat voor type maatschappelijke stage hun organisatie aanbiedt, deels dat er meerdere opties in overleg mogelijk zijn. Andere antwoorden komen op het volgende neer: 36 uur meedraaien in het bedrijf, maximaal 3 dagen voor 2 personen, de organisatie van activiteiten op de oude basisschool, stages via middelbare scholen, een

stageweek in samenwerking met de middelbare school of om theatervoorstellingen, vrijetijdsactiviteiten en evenementen.

Waarschijnlijk zijn de organisaties niet bekend met de mogelijke vormen van maatschappelijke stage. Dat kan hen belemmeren in de uitwerking en daarmee in een nuttige invulling van maatschappelijke stage bij de organisatie.

**Welke type maatschappelijke stage biedt uw organisatie aan?
(meerdere antwoorden mogelijk)**

Actiedag	44%
Estafettestage	10%
Blokstage	52%
Lintstage	42%
anders	20%
Totaal (100%, N=)	50

2.2 Voorbereiding op MaS binnen de organisatie

Initiatief

Het initiatief om maatschappelijke stage aan te bieden neemt meestal iemand binnen de organisatie. Bij meer dan een derde (35%) is het een beroepskracht en bij ruim een kwart de directie (27%). Samen is dat 62% van de organisaties. De stagemakelaar VCA wordt door 10% als initiatiefnemer genoemd, terwijl een vrijwilliger, de school of een leerling maar door enkelen genoemd worden. Iemand anders is ook nogal eens genoemd. Meestal betekent dat de afdeling/eenheid scholing, educatie, of opleiding en ontwikkeling, bestuur of een stagewerkgroep of iemand van een organisatie van wijkbewoners.

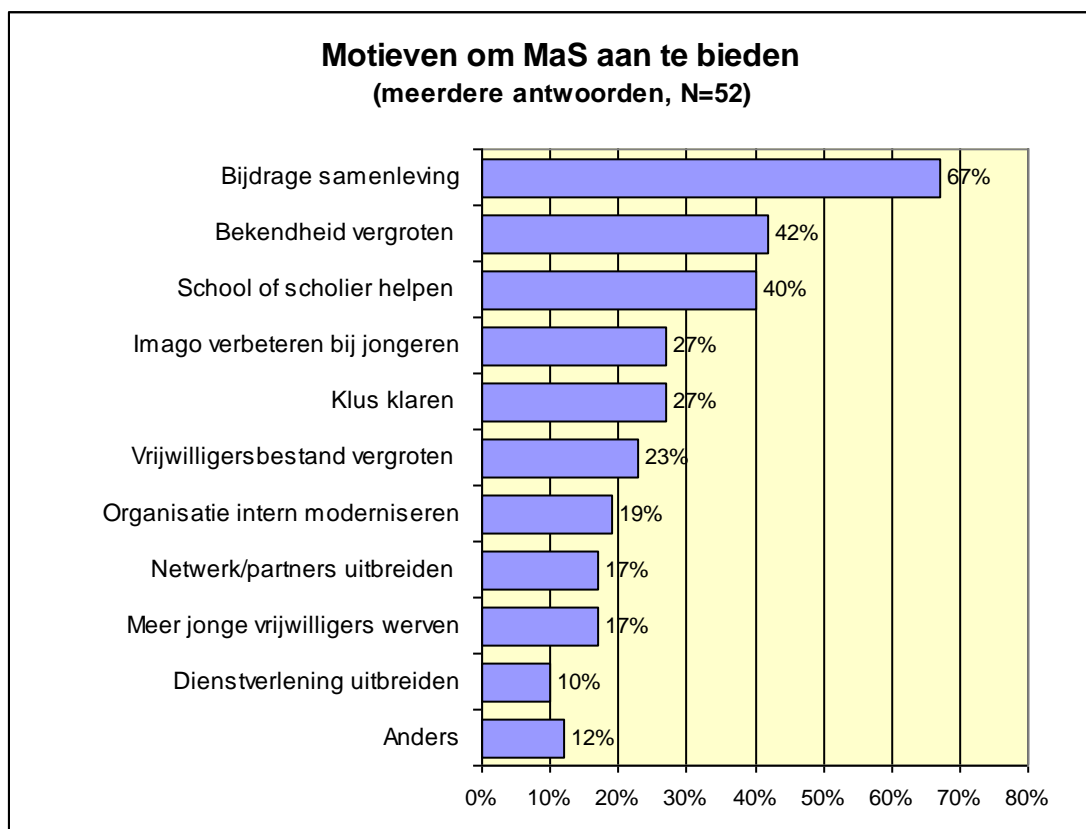
**Wie heeft er binnen of buiten de organisatie het initiatief
genomen om maatschappelijke stage aan te bieden**

Directie	27%
Vrijwilliger	2%
Beroepskracht	35%
Stagemakelaar VCA	10%
School	6%
Leerling	8%
Anders	13%
Totaal (100%, N=)	52

Motieven

Het meest genoemde motief (67%) voor organisaties om maatschappelijke stage aan te bieden is het leveren van een bijdrage aan de samenleving (handelen vanuit de gedachten maatschappelijk verantwoord en/of betrokken ondernemen). Kennelijk willen de organisaties vooral iets goeds doen voor de maatschappij. Het vergroten van de bekendheid, iets wat henzelf meer ten goede kan komen, is iets minder belangrijk (42%). Het helpen van de school of scholier, ook weer een wat meer altruïstisch motief, is door 40% als motief genoemd. Dan zijn er motieven die minder vaak genoemd

zijn en die vooral voor de organisatie zelf wat kunnen betekenen. Ongeveer een kwart noemt het verbeteren van het imago bij jongeren (27%), het klaren van een klus (27%) of het vergroten van het vrijwilligersbestand (23%). Minder dan 20% zijn motieven genoemd als het intern moderniseren van de organisatie door de frisse blik van jongeren (19%), het uitbreiden van het organisatienetwerk of de samenwerkingspartners (17%), het werven van meer jonge vrijwilligers (17%) en het uitbreiden van de dienstverlening (10%). Andere motieven zijn verder nog dat de doelgroep het leuk vindt om jongeren om zich heen te hebben, het werven van geld voor internationale projecten, het doorbreken van het taboe rond kanker of omdat ze een officieel stagebedrijf zijn.

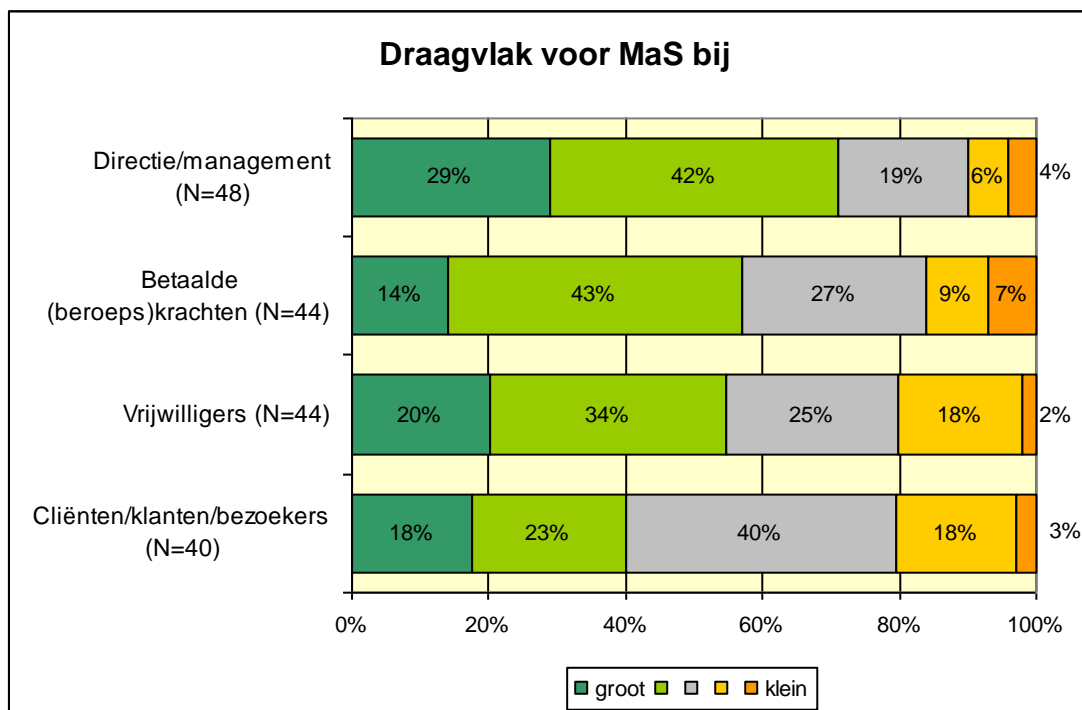

Draagvlak

Bijna alle respondenten (94%) geven aan dat er draagvlak is bij hun organisatie voor maatschappelijke stage. Drie respondenten antwoordden dat dat niet het geval is, omdat het teveel moeite of werk is (2x) of omdat de doelgroep niet past bij de leerlingen.

In de volgende grafiek is te zien dat het draagvlak het grootst is bij de directie/management. 71% van de respondenten gaf aan dat het draagvlak daar (vrij) groot is en 10% dat het (vrij) klein is. Bij de beroepskrachten is het enthousiasme wat minder: volgens 57% is bij hen het draagvlak (vrij) groot en volgens 15% (vrij) klein. Ruim een kwart van de respondenten staat neutraal tegenover maatschappelijke stagiaires in de organisatie. Bij de vrijwilligers is het draagvlak kleiner, maar nog altijd geeft meer dan de helft (54%) aan dat het (vrij) groot is. Een vijfde noemt het draagvlak (vrij) klein en een kwart is neutraal. Niet onbelangrijk is de doelgroep van de organisatie, maar hierover nemen de respondenten vaak (40%) een neutrale positie in, waarschijnlijk omdat de respondenten

beroepskrachten zijn en mogelijk niet op de hoogte zijn van de waardering door de cliënt/doelgroep. Minder dan de helft (41%) denkt dat het draagvlak bij de cliënten/klanten/bezoekers voor maatschappelijke stage (vrij) groot is, terwijl een vijfde (21%) denkt dat het (vrij) klein is.

Uitleg of scholing

Bij de introductie van maatschappelijke stage in de organisatie kan scholing of uitleg plaats vinden over maatschappelijke stage of over de omgang met jongeren in het algemeen. Dat gebeurt niet op grote schaal. De helft krijgt alleen iets te horen over maatschappelijke stage en ruim een vijfde over maatschappelijke stage én de omgang met jongeren. Opvallend is dat een aanzienlijk deel (27%) helemaal geen uitleg of scholing krijgt.

Heeft uw organisatie uitleg of scholing gehad over maatschappelijke stage en/of omgang met jongeren?

Alleen over Maatschappelijke stage	50%
Alleen over omgang met jongeren	2%
Over Maatschappelijke stage én omgang met jongeren	21%
Geen van beide	27%
Totaal (100%, N=)	52

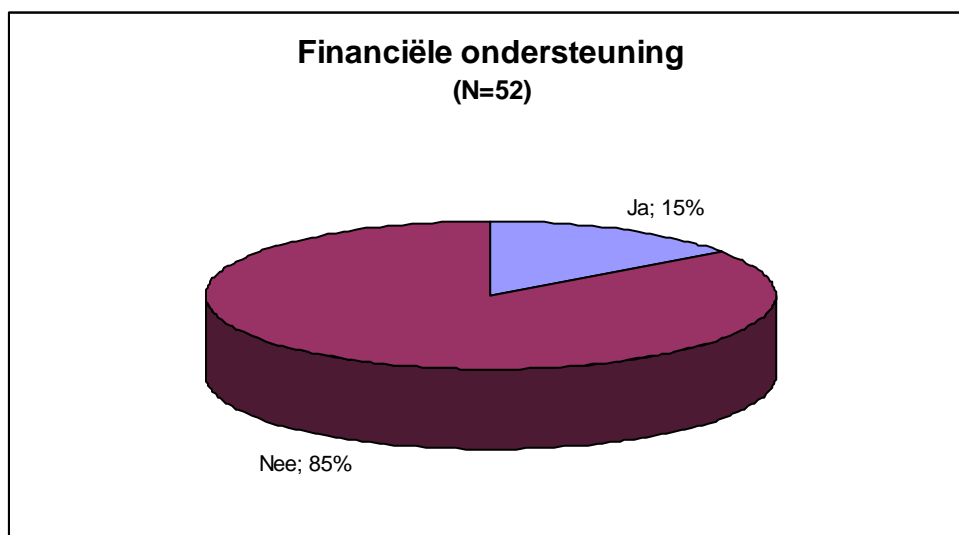
De uitleg of scholing komt vooral van een externe partij/stagemakelaar (65%) of wordt tijdens een conferentie of bijeenkomst gegeven (54%). De directie wordt maar zelden genoemd (8%) evenals een training of cursus (8%). Een deel van de respondenten geeft aan dat de organisatie op een andere manier (14%) uitleg of scholing heeft gehad of vinden dat niet nodig. Ze hebben zelf een educatieve

eenheid of zijn zelf al pedagogisch getraind. Ook wordt wel genoemd dat ze scholing of uitleg krijgen via (een contactpersoon van) de vrijwilligerscentrale of dat ze uitleg krijgen over reden en afspraken betreffende de stagiairs.

Op welke manier heeft uw organisatie uitleg of scholing gehad? (meerdere antwoorden mogelijk)

Korte uitleg door externe partij/stagemakelaar	65%
Korte uitleg door directie	8%
Externe training/cursus	5%
Interne training/cursus	3%
Tijdens een conferentie/bijeenkomst	54%
Anders	14%
Totaal (N=)	37

Financiële bijdrage en samenwerkingsafspraken

Van de 52 organisaties krijgen er acht (15%) een financiële bijdrage van de onderwijsinstellingen of krijgt op een andere manier financiële ondersteuning. Uit ander onderzoek (Achterberg, 2011¹) blijkt dat er behoefte is aan financiële ondersteuning, in dit onderzoek is er niet naar gevraagd. 15% met financiële bijdrage is een behoorlijk aantal, gegeven het feit dat de financiering voor maatschappelijke stages zich richt op scholen en gemeenten.

¹ Noortje Achterberg, *Maatschappelijke Stage: Maakt bekend bemind? Een verkennend kwalitatief onderzoek naar de inrichting en het rendement van maatschappelijke stage door en voor stagebiedende organisaties*. Masterthesis Universiteit Utrecht/MOVISIE, 2011

Met welke partijen zijn er samenwerkingsafspraken gemaakt over de MaS? (meer antwoorden mogelijk)

Scholen	60%
Stagemakelaar VCA	55%
Andere betrokkenen van MaS	19%
Totaal (N=)	47

Er worden niet altijd samenwerkingsafspraken over de maatschappelijke stage met scholen gemaakt, al doen de meeste organisaties dat wel (60%). Met de stagemakelaar VCA maakt meer dan de helft samenwerkingsafspraken (55%). Met andere betrokkenen gebeurt dat veel minder (19%). Kennelijk hebben de meeste vrijwilligersorganisaties voor de maatschappelijke stage alleen te maken met de school en/of de stagemakelaar.

Coördinatie

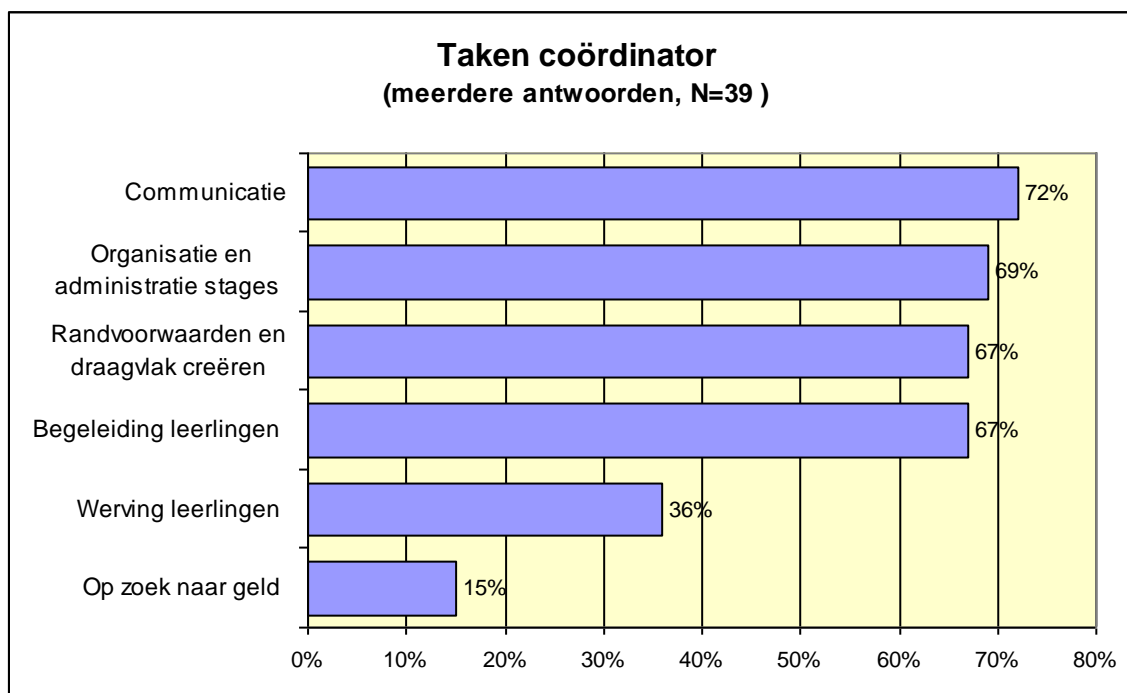
Driekwart van de respondenten geeft aan dat er in de organisatie een coördinator of medewerker is aangewezen voor maatschappelijke stage. Meestal gaat het om een intern aangewezen kracht (77%). Het kan ook een intern aangewezen vrijwilliger zijn, maar dat komt veel minder vaak voor (26%). Dat er extern iemand speciaal voor maatschappelijke stage wordt aangetrokken, een betaalde kracht (5%) of vrijwilliger (3%), komt maar weinig voor. Dat het voorkomt is opmerkelijk, want het vraagt een extra inspanning om iemand te vinden, terwijl het invoeren van maatschappelijke stage in de organisatie vaak al een verzwaring is van het takenpakket van de organisatie.

Bij 13 organisaties is geen coördinator of medewerker aangewezen. Redenen zijn dat er geen budget is (5x), dat het niet nodig is (5x) of dat het nog niet gedaan is, maar nog komt (3x).

Op welke manier is er een coördinator/medewerker aangewezen? (meer antwoorden mogelijk)

Intern aangewezen vrijwilliger	26%
Intern aangewezen betaalde kracht	77%
Extern aangetrokken vrijwilliger speciaal voor maatschappelijke stage	3%
Extern aangetrokken betaalde kracht speciaal voor maatschappelijke stage	5%
Extern uitbesteed	0%
Totaal (N=)	39

Opvallend in onderstaande grafiek is dat vier van de zes genoemde taken volgens de meeste respondenten (67% tot 72%) tot de taken van de coördinator horen en ongeveer even vaak genoemd worden. Het werven van leerlingen en het op zoek zijn of gaan naar geld hoort veel minder vaak tot het takenpakket van de coördinator.

2.3 De uitvoering van MaS

Herkomst leerlingen

Bij de meeste organisaties komen leerlingen van havo of vwo een maatschappelijke stage lopen (beide 56%). Bij bijna de helft (48%) komen er ook leerlingen van het vmbo. Veel minder vaak gaat het om leerlingen uit het praktijkonderwijs (24%) of speciaal onderwijs (10%). Voor een deel van de respondenten (14%) is het onbekend waar de leerlingen vandaan komen.

Welke leerlingen lopen voornamelijk een MaS bij uw organisatie? (meer antwoorden mogelijk)

praktijkonderwijs	24%
vmbo	48%
havo	56%
vwo	56%
speciaal onderwijs	10%
onbekend	14%
Totaal (N=)	50

De meeste leerlingen weten de weg naar de organisatie zelf of via via te vinden (59%). Ook veel leerlingen komen er via de school (51%) of via de stagemakelaar VCA (47%) terecht. De organisatie krijgt veel minder leerlingen door zelf te werven (20%). Hieruit valt op te maken dat de vraag naar stageplaatsen groot is. Deze zal naar alle waarschijnlijkheid groeien door de verplichting van

maatschappelijke stages in het schooljaar 2011 – 2012. De druk op de vrijwilligersorganisaties zal hierdoor oplopen.

Opmerkelijk is dat een kwart van de respondenten nog andere manieren noemen waarop maatschappelijke stagiairs bij de organisatie terecht gekomen zijn. Hierbij wijst men op de rol van internet, met name de website www.stagevoorjou.nl (powered bij VCA), de eigen website en de website/vacaturebank van de VCA/MaS. Daarnaast spelen onder andere ouders die bij de organisatie werken een rol. Er is één organisatie die (nog) geen stagiaires heeft gehad en één die erop wijst dat de organisatie in het dorp de enige mogelijkheid is om een maatschappelijke stage te lopen.

Hoe komen maatschappelijke stagiaires bij uw organisatie terecht? (meer antwoorden mogelijk)

Zelf geworven	20%
Via stagemakelaar VCA	47%
Via school	51%
Leerlingen komen zelf of via via bij ons terecht	59%
Anders	25%
Totaal (N=)	51

Voorbereiding leerlingen

Leerlingen worden voornamelijk voorbereid door school (43%) of organisatie (45%) en soms door de stagemakelaar VCA (8%). Er zijn ook leerlingen die onvoorbereid aan een maatschappelijke stage beginnen of waarvan de respondenten niet weten of ze voorbereid worden (samen 32%).

In de categorie 'anders' lichten de respondenten toe dat de school de leerlingen soms wel en soms niet voorbereidt, dat er na aanmelding een (kennismakings)gesprek met de leerlingen plaatsvindt of dat de voorbereiding middels e-learning gebeurt. Een respondent stelt dat er wel een aantal randvoorwaarden gesteld worden en er tevoren altijd contact met de school is. Een ander wijst erop dat er nu nog geen voorbereiding is maar dat ze daar in de toekomst wel wat aan gaan doen.

Worden leerlingen vooraf voorbereid op maatschappelijke stage bij uw organisatie? (meer antwoorden mogelijk)

Door school	43%
Door organisatie	45%
Door stagemakelaar VCA	8%
Onbekend	24%
Geen voorbereiding	8%
Anders	14%
Totaal (N=)	51

Minder dan de helft heeft een introductie of inwerkprogramma voor de leerlingen (44%).

De meest genoemde redenen waarom er geen introductie of inwerkprogramma is voor de leerlingen, is omdat men het niet nodig vindt voor de taken van de leerling (34%) of omdat het teveel tijd vraagt (31%). Enkele respondenten geven aan dat zo'n introductie er nog wel gaat komen (7%). Alle respondenten denken dat de school er waarde aan hecht.

Opvallend is ook dat er nogal wat respondenten zijn die andere redenen opgeven (28%). Zo kan de stage per project en per leerling zodanig verschillen dat er geen standaard procedure voor is en de introductie en het inwerktraject telkens verschillend zijn. Het ontbreken van budget kan een reden zijn. Soms worden de leerlingen ter introductie ontvangen aan het begin van de stageweek, krijgen van de begeleider een projectomschrijving en instructies of is er verschil tussen een groepsstage (dan wel een introductie) of een individuele stage. In het laatste geval is de introductie bij de stage inbegrepen.

Waarom is er geen introductie of inwerkprogramma voor de leerlingen?

Is er nog niet maar komt wel	7%
Niet nodig voor de taken van de leerling	34%
Vraagt te veel tijd	31%
School hecht er geen waarde aan	0%
Anders	28%
Totaal (100%, N=)	29

Begeleiding van leerlingen

Vrijwel alle stagiairs (90%) worden op de werkvloer begeleid. Bij de 4 organisaties waarbij de stagiairs niet worden begeleid, is er één die van plan is dat te gaan doen, één die vindt dat dat teveel tijd kost en twee die van mening zijn dat het niet nodig is voor de taken van de leerlingen.

Door wie worden de stagiairs begeleid?

Door de stagecoördinator	17%
Speciale medewerker	11%
Door collega('s) op de werkvloer	72%
Vanuit personeelszaken	0%
Totaal (100%, N=)	47

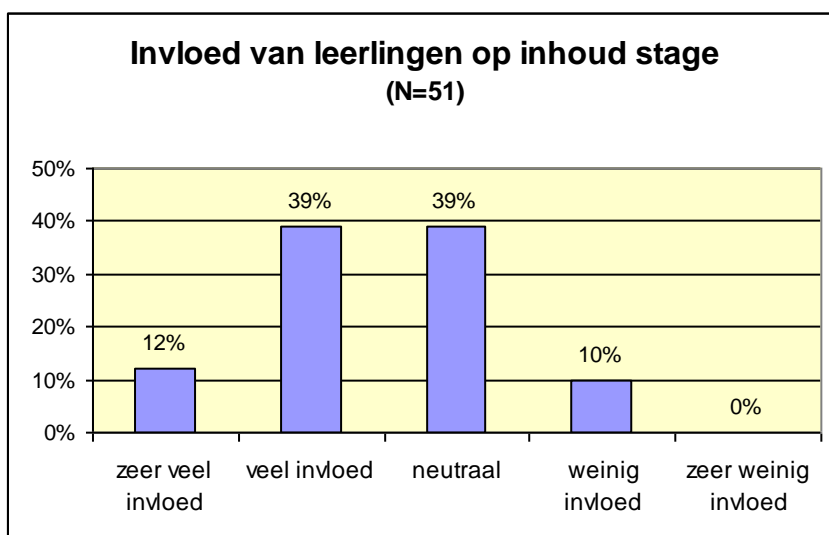
De stagiairs krijgen hun begeleiding voornamelijk van collega('s) op de werkvloer (72%), soms van de stagecoördinator (17%) of van een speciale medewerker (11%). Vanuit personeelszaken worden geen stagiairs begeleid, volgens de respondenten.

Succesfactoren

Op de vraag waarom het voor leerlingen waardevol is om bij de organisatie van de respondent stage te lopen, antwoordt bijna driekwart dat leerlingen veel kunnen leren bij de organisatie. Tweederde noemt de interessante doelgroep. De interessante werkzaamheden, de leuke sfeer en collega's en het gevoel van waardering dat de leerlingen krijgen, worden elk door meer dan de helft genoemd (59%). Goede begeleiding en het inbrengen van eigen ideeën scoren minder hoog (respectievelijk 45% en 37%). Ondanks de hoge scores op de meeste aspecten, zijn de laatste twee aspecten verbeterpunten voor de organisaties.

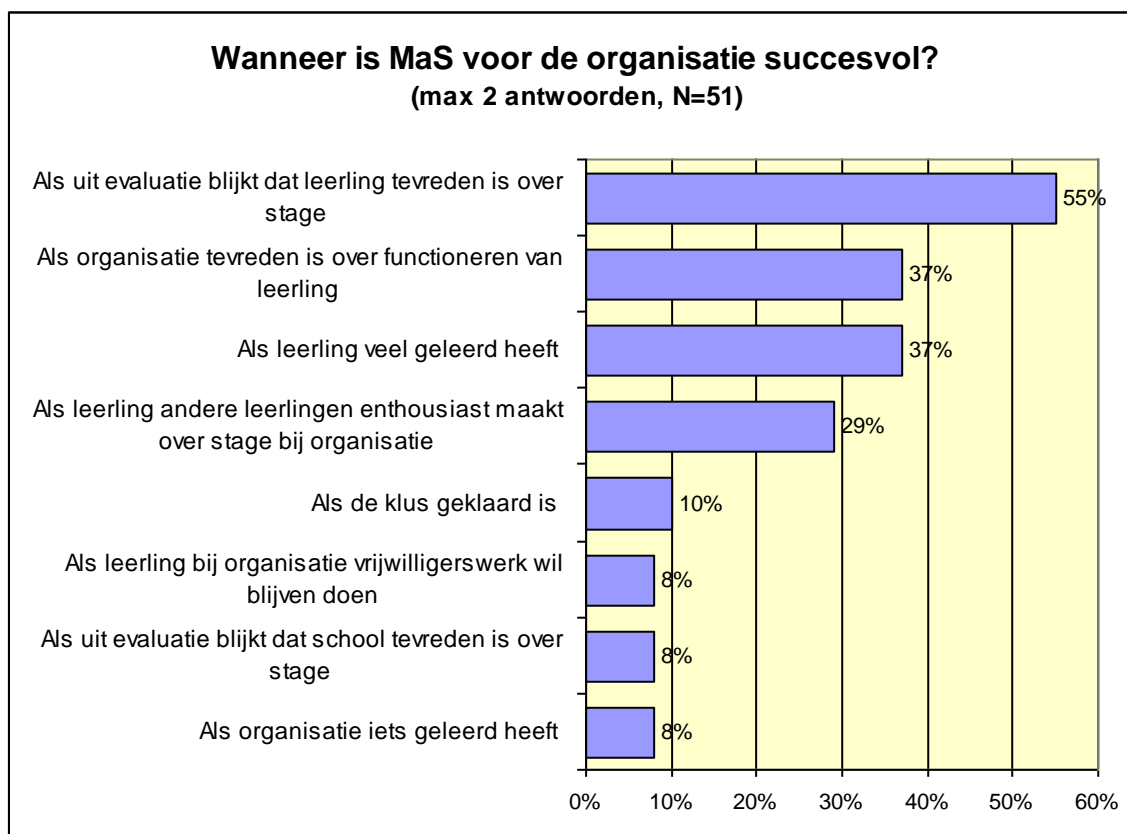

Over de mate waarin leerlingen zelf invloed kunnen uitoefenen op de inhoud van hun stage, is een afzonderlijke vraag gesteld. Uit de antwoorden blijkt dat een groot deel van de respondenten hier een neutrale positie inneemt (39%). Iets meer dan de helft (51%) denkt dat de invloed van de leerlingen op de inhoud van de stage (zeer) groot is en 10% is van mening dat de invloed (zeer) klein is.

De vraag wanneer maatschappelijke stage voor de organisatie succesvol is, wordt door meer dan de helft (55%) beantwoord met: als uit de evaluatie blijkt dat de leerling tevreden is over de stage. Factoren als de tevredenheid van de organisatie over het functioneren van de leerling of de mate

waarin de leerling geleerd heeft, worden veel minder vaak genoemd (beiden door 37%). Of de leerlingen andere leerlingen enthousiast maken voor de organisatie, wordt door 29% als bepalend voor het succes genoemd, terwijl het klaren van de klus dat voor 10% is. De tevredenheid van de school over de stage, of de leerling bij de organisatie vrijwilligerswerk wil blijven doen of dat de organisatie veel geleerd heeft is voor elk 8% van belang voor het succes.

Evaluatie

Bij ruim driekwart van de organisaties (78%) vindt een evaluatie van maatschappelijke stage plaats. Bij de 13 organisaties waar niet geëvalueerd wordt, gaat dat nog komen, is dat omdat er geen tijd (en budget) voor is of omdat de school er geen waarde aan hecht. Daarnaast wordt erop gewezen dat de stagiaires van heel veel verschillende scholen komen en het voor de organisatie geen meerwaarde heeft. Ook is er een respondent die niet weet waarom er geen evaluatie plaatsvindt.

Als er een evaluatie plaatsvindt, gebeurt dat in de meeste gevallen met de leerling (64%) en/of met de stagecoördinator van de school (46%). Evalueren met de stagemakelaar wordt minder vaak genoemd (18%) en alleen intern gebeurt bij 13%. Evalueren met de directie van de school komt maar sporadisch voor (3%) en met de ouders komt helemaal niet voor. Andere personen met wie de evaluatie plaats vindt, zijn de stagebegeleider die die week is toegewezen, de contactpersoon via wie de stagiair is binnengekomen of via een feedback formulier of met vrijwilliger.

Met wie vindt de evaluatie plaats? (meerdere antwoorden mogelijk)

Leerling	64%
Ouders	0%
School - directie	3%
School - stagecoördinator	46%
Stagemakelaar VCA	18%
Alleen intern	13%
Anders	13%
Totaal (N=)	39

2.4 Communicatie en samenwerking

School

Wat betreft de contacten met de school waar de leerlingen vandaan komen, heeft het overgrote deel van de respondenten aangegeven met verschillende scholen samen te werken (88%).

Hiervan geeft iets minder dan de helft (45%) aan dat er regelmatig contact is met de school vooraf, tijdens en/of na de stage. Hierbij moet worden opgemerkt dat als de organisatie met meerdere scholen samenwerkt, de vraag beantwoord is voor de school waar de organisatie het meest mee samenwerkt. Meer dan de helft (55%) heeft dus geen (regelmatig) contact met de school.

De meest genoemde redenen waarom er geen contact is met de school, zijn dat er geen contactpersoon is binnen de school (21%), dat het contact loopt via de stagemakelaar VCA (21%) of dat de school er geen grote waarde aan hecht (17%). Verder is er 10% die het niet nodig vindt omdat het goed loopt en 7% die er geen tijd voor heeft.

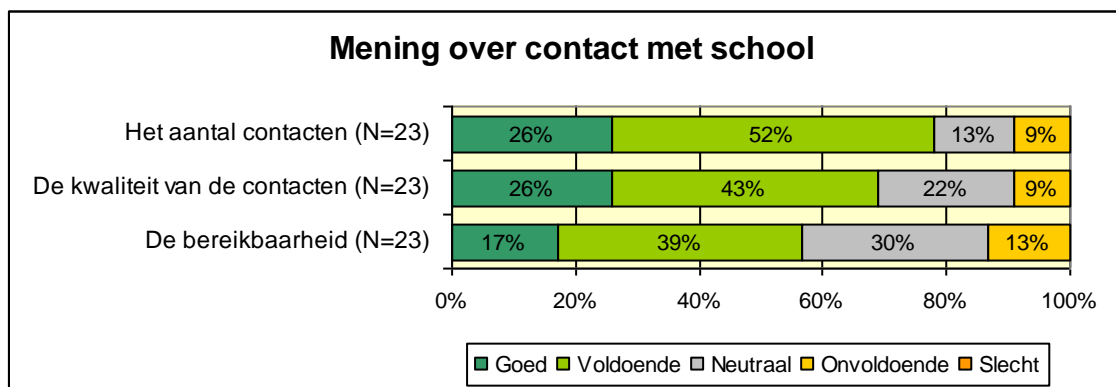
Een kwart kan zich in geen van deze argumenten vinden omdat ze nog geen stagiairs hebben gehad, omdat er niet één school is waarmee vooral wordt samengewerkt, omdat de contacten via een andere contactpersoon verloopt dan de stagemakelaar VCA of omdat men zich pas bij de school meldt als er iets mis gaat.

Waarom is er geen (regelmatig) contact met de school

Heb geen contactpersoon binnen school	21%
Geen tijd	7%
Wij hechten er geen grote waarde aan	0%
School hecht er geen grote waarde aan	17%
Contact loopt via stagemakelaar VCA	21%
Niet nodig want het loopt goed	10%
Anders	24%
Totaal (100%, N=)	28

Het aantal respondenten waarvan de organisatie regelmatig contact heeft met de school, is klein. Hier moet rekening mee gehouden worden als we kijken naar hun mening over de contacten met de school. Zoals uit onderstaande grafiek blijkt, gaat het hier om de mening van slechts 23 respondenten. Hun oordeel over de contacten met de school is over het algemeen positief. 78% vindt het aantal contacten

voldoende tot goed, 69% vindt de kwaliteit van de contacten voldoende tot goed en 56% is voldoende tot goed te spreken over de bereikbaarheid.

Stagemakelaar VCA

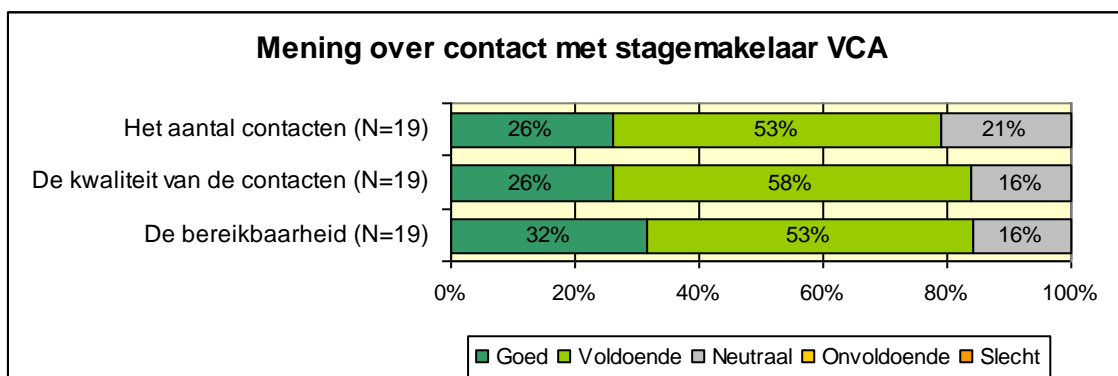
Met de stagemakelaar VCA heeft 37% (regelmatig) contact. De overige 63% die geen (regelmatig) contact heeft, geeft hiervoor meestal als reden dat het niet nodig is omdat het goed loopt (39%). Bijna een vijfde (18%) heeft geen contactpersoon bij VCA, 9% heeft er geen tijd voor, 6% hecht er geen waarde aan en 6% vindt dat de stagemakelaar slecht bereikbaar is.

Daarnaast zijn er organisaties waar nog maar weinig of geen stagiairs zijn geweest, die graag (weer) contact willen hebben of waarbij onbekend was dat er een samenwerking mee bestond.

Waarom is er geen (regelmatig) contact met de stagemakelaar VCA?

Heb geen contactpersoon bij VCA	18%
Geen tijd	9%
Wij hechten er geen grote waarde aan	6%
Stagemakelaar is slecht bereikbaar	6%
Niet nodig want het loopt goed	39%
Anders	21%
Totaal (100%, N=)	33

Bij onderstaande grafiek is een waarschuwing op zijn plaats: het gaat hier om slechts 19 respondenten die contact hebben gehad met de stagemakelaar VCA hebben gehad. Hun mening is over het algemeen positief.

2.5 Effecten van MaS

Contact onderhouden achteraf

Slechts een klein deel (22%) van de ondervraagde organisaties onderhoudt contact met oud maatschappelijke stagiairs. Dit heeft tot doel om de betrokkenheid bij de organisatie te houden en wellicht in de toekomst een beroep te kunnen doen op deze jongeren.

Waarom onderhoudt uw organisatie geen contact met maatschappelijk stagiairs?

Geen tijd	23%
Geen behoefte aan van onze kant	23%
Geen behoefte aan van de kant van de leerling	20%
Anders	35%
Totaal (100%, N=)	40

De meeste organisaties onderhouden geen contact met de maatschappelijk stagiairs en ze hebben daar allerlei redenen voor. Bijna een kwart heeft er geen tijd voor, net zo veel heeft er geen behoefte aan en een vijfde denkt dat er van de kant van de leerling geen behoefte aan is. Meer dan een derde, 14 in getal, wil of kan geen van deze redenen aankruisen. Een deel hiervan heeft nog geen maatschappelijk stagiairs gehad (6x), een ander deel heeft soms contact met de stagiairs (2x), bv als ze vakantiewerk komen doen of heeft er niet aan gedacht. Een respondent wijst erop dat het om hele korte stages gaat (soms maar 5 dagen verspreid over een aantal weken), een ander heeft er geen tijd of mogelijkheden voor, ziet er de meerwaarde niet van of vindt dat de stagiairs het vooral als een verplichting zien.

Hoe onderhoudt uw organisatie contact met maatschappelijk stagiairs? (meerdere antwoorden mogelijk)

Persoonlijk (telefoon, email of anders)	55%
Via social media	27%
Wij houden leerling op de hoogte via nieuwsbrief etc.	27%
Wij nodigen leerling uit voor evenementen, feestjes	55%
Anders	0%
Totaal (N=)	18

Er zijn 18 organisaties die aangegeven hebben, contact te onderhouden met maatschappelijk stagiairs. Dat doen ze vooral persoonlijk (via telefoon, email of anders) en/of door oud stagiairs uit te nodigen voor evenementen of feestjes. Contact onderhouden via social media of door leerlingen op de hoogte te houden via nieuwsbrieven e.d. gebeurt veel minder vaak.

Vragen om te blijven

De meeste organisaties (53%) vragen na de stage niet of leerlingen na afloop van de maatschappelijke stage vrijwilligerswerk willen blijven doen. De redenen waarom organisaties dat niet doen, lopen erg uiteen. Er zijn er die nog geen stagiairs hebben gehad (6x), die leerlingen niet geschikt vinden als vrijwilliger bij hun organisatie (6x), er niet aan gedacht hebben (6x), het vrijwilligerswerk bij de organisatie (nog) niet geschikt of interessant voor jongeren vinden (3x), aangeven dat het beleid van de organisatie is dat het initiatief bij de vrijwilliger ligt (3x), dat de organisatie (bijna) geen gebruik maakt van vrijwilligers (2x), dat werktijden samenvallen met schooltijden (1x) of dat de verplichting het struikelblok is (1x).

Nieuwe vrijwilligers

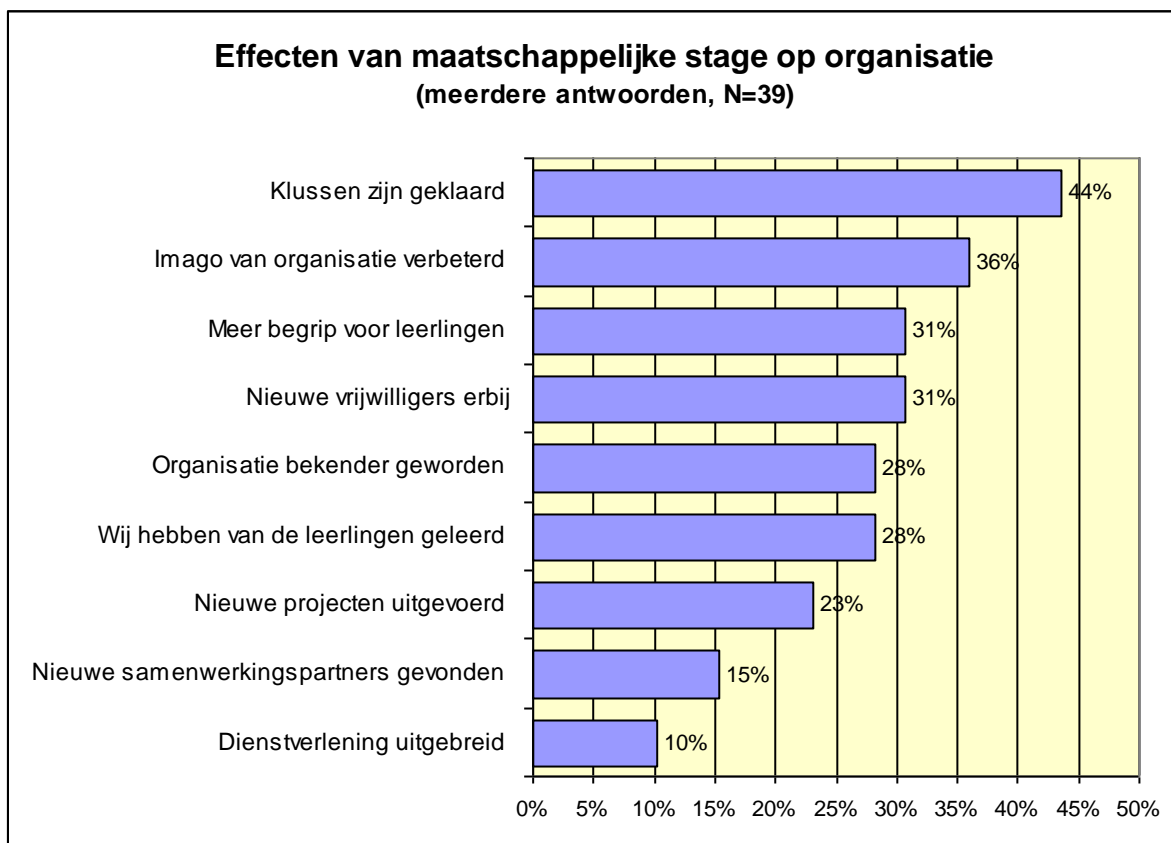
Hoewel er bij de meeste organisaties geen voormalige maatschappelijk stagiairs gestart zijn als reguliere vrijwilligers in 2010/2011, is dat bij een fors deel van de organisaties (43%) wel het geval, bij 12% zelfs meer dan 5. Bij de organisaties die gevraagd hebben of hun maatschappelijk stagiairs vrijwilligerswerk willen blijven doen, ligt dit percentage aanzienlijk hoger (63%) dan bij de organisaties die dat niet gevraagd hebben (22%), met andere woorden het loont om te vragen of stagiairs vrijwilligerswerk willen blijven doen.

Hoeveel voormalige maatschappelijk stagiairs zijn gestart als reguliere vrijwilligers bij uw organisatie in 2010/11?

Geen	58%
1 á 2	21%
2 á 5	10%
meer dan 5	12%
Totaal (100%, N=)	52

Ervaren effecten

Ongeveer een kwart (24%) van de respondenten ziet geen effecten van de maatschappelijke organisatie op de organisatie.

Degenen die wel effect zien (39 in getal), noemen verschillende effecten. Het meest noemen ze dat er klussen zijn geklaard (44%). Meer dan een derde (36%) vindt dat het imago van de organisatie is verbeterd. Minder dan een derde (31%) geeft aan dat er meer begrip is ontstaan voor leerlingen en/of dat er vrijwilligers zijn bij gekomen. De organisatie is bekender geworden en de organisatie heeft van de leerlingen geleerd, dat noemt 28% als effect van maatschappelijke stage. Nieuwe projecten zijn uitgevoerd (23%), er zijn nieuwe samenwerkingspartners gevonden (15%) en/of de dienstverlening is uitgebreid (10%).

Betekent dit alles dat het beeld over de maatschappelijke stage is veranderd? De meerderheid zegt dat het beeld niet veranderd is. 30% is positiever gaan denken over maatschappelijke stage en 4% negatiever.

Is het beeld over de MaS veranderd?

Nee, is hetzelfde gebleven	66%
Ja, wij hebben nu een positiever beeld over MaS	30%
Ja, wij hebben nu een negatiever beeld over MaS	4%
Totaal (100%, N=)	50